

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 ноември 2022 г.
(OR. en)

14448/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0233 (NLE)

RECH 582
ERAC 10
PI 146
EDUC 373
COMPET 866
IND 450
MI 796

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно ръководните принципи за
оползотворяването на знанията

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2022/... НА СЪВЕТА

от ...

относно ръководните принципи за оползотворяването на знанията

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 182, параграф 5 и член 292, първо и второ изречение от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 10 април 2008 г. Комисията прие Препоръка 2008/416/ЕО¹ относно управлението на интелектуалната собственост (ИС) в дейностите по трансфер на знания и кодекс на добрите практики за университетите и другите публични научноизследователски организации. В своята резолюция от 30 май 2008 г. Съветът приветства и подкрепи посочената препоръка и кодекса на добрите практики². Препоръката и кодексът на добрите практики бяха стимул за много публично финансирани създатели на знания. Някои държави членки са направили стратегически инвестиции в инфраструктури и услуги за трансфер на знания, като например служби за трансфер на технологии и други посредници, а други са въвели специфични за ИС политики. Като част от инициативата „Съюз за иновации“ (2010 г.) на равнището на ЕС бяха разработени допълнителни дейности за насърчаване на трансфера на знания.
- (2) В заключенията на Съвета от 29 май 2018 г. относно засилване на движението на знания в ЕС се счита, че Съюзът трябва да използва пълноценно съответните научни и технологични знания, които произвежда, и да осигури по-ефективен трансфер на резултатите от проектите за научни изследвания и иновации (НИИ) към обществото и промишлеността, за да се увеличи максимално въздействието на инвестициите в НИИ. Освен това Съветът прикани държавите членки да активизират усилията си за проучване и споделяне на най-добрите практики в областта на трансфера на знания и призова Комисията да разработи и изпълни стратегия за разпространение и използване на резултатите от проектите за НИИ с цел по-нататъшно увеличаване на наличността и използването им и с цел ускоряване на тяхното потенциално внедряване.

¹ Препоръка 2008/416/ЕО на Комисията от 10 април 2008 г. относно управлението на интелектуалната собственост в дейностите по трансфер на знания и кодекс на добрите практики за университетите и другите публични научноизследователски организации (ОВ L 146, 5.6.2008 г., стр. 19).

² Резолюция на Съвета относно управлението на интелектуалната собственост при дейностите по трансфер на знания и относно кодекс за добри практики за университетите и другите публични научноизследователски организации..

- (3) В съобщението на Комисията от 10 март. 2020 г. озаглавено „Нова промишлена стратегия за Европа“ и в неговата актуализация от 2021 г. се подчертава значението на управлението на ИС, по-специално повишаването на осведомеността на научноизследователската общност за Съюза, и се обявява стратегия по отношение на стандартизацията, която ще позволи да се заеме по-категорична позиция по отношение на интересите на Съюза. Основните приоритети на Плана за действие на Съюза в областта на интелектуалната собственост¹ от 25 ноември 2020 г. в подкрепа на възстановяването и устойчивостта на Съюза включват насърчаване на ефективното използване и разгръщане на ИС и осигуряване на по-лесен достъп до защитени с ИС активи и споделянето им по време на криза.
- (4) В Стратегията на Съюза за стандартизацията се подчертава значението на повишаването на стратегическата осведоменост за стандартизацията сред изследователите и новаторите и на ангажирането на ранен етап на общностите за НИИ по отношение на стандартизацията като начин за развитие на съответните експертни познания и умения. В стратегията също така се посочва, че Комисията ще изготви кодекс на добрите практики за изследователи по отношение на стандартизацията, за да се укрепи връзката между стандартизацията и НИИ.
- (5) В заключенията на Съвета от 1 декември 2020 г. относно новото европейско научноизследователско пространство се признава, че са необходими допълнителни усилия за влагането на интелектуалните и научните активи на Съюза в нови продукти и услуги, които отговарят на обществените изисквания. Съветът приветства инициативата на Комисията да преразгледа препоръка 2008/416/ЕО в съответствие с новата промишлена стратегия за Европа.

¹ За максимално оползотворяване на потенциала за иновации на ЕС: План за действие в областта на интелектуалната собственост в подкрепа на възстановяването и устойчивостта на ЕС.

- (6) В заключения на Съвета от 28 май 2021 г. „Задълбочаване на европейското научноизследователско пространство: гарантиране на привлекателни и устойчиви кариери и условия на труд на изследователите и реализиране на движението на мозъци“ се изтъква значението на подкрепата за реформите в националните научноизследователски системи за гарантиране на привлекателността на изследователските кариери и предприемане на действия срещу различията в нивата на заплащане на труда, като същевременно се подобряват системите на възнаграждение и оценка.
- (7) В препоръка (ЕС) 2021/2122 на Съвета¹ относно „Пакт за научни изследвания и иновации в Европа“ оползотворяването на знанията се определя като една от приоритетните области за съвместни действия в подкрепа на европейското научноизследователско пространство (ЕИП). В пакта създаването на стойност и общественото и икономическото въздействие се признават като част от общия набор от ценности и принципи за НИИ в Съюза, които държавите членки следва да вземат предвид при разработването на своите системи за НИИ.
- (8) Програмата за политиката за ЕИП за периода 2022—2024 г., приложена към заключенията на Съвета от 26 ноември 2021 г. относно „Бъдещото управление на европейското научноизследователско пространство“ включва действие за „Актуализиране на насоките на ЕС за създаване на по-висока стойност на знанията“. Първият резултат от това действие трябва да бъде „Разработване и утвърждаване на ръководни принципи за създаване на висока стойност на знанията“. Действието включва също и разработването на кодекс на добрите практики за интелигентно използване на ИС и кодекс на добрите практики за изследователи по отношение на стандартизацията, които трябва да предоставят по-подробни насоки относно начина, по който се прилагат някои аспекти на оползотворяването на знанията.

¹ Препоръка (ЕС) 2021/2122 на Съвета от 26 ноември 2021 г. относно Пакт за научни изследвания и иновации в Европа, (ОВ L 431, 2.12.2021 г., стр. 1).

- (9) Отворената наука, която означава подход към научния процес въз основа на отворени съвместни дейности, инструменти и разпространение на знания, както е определено в Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета¹ от 28 април 2021 г. е стандартен метод за работа при рамковите програми на ЕС за НИИ и е определена като още една приоритетна област за съвместни действия в Препоръка (ЕС) 2021/2122. С Препоръка (ЕС) 2018/790 на Комисията² държавите членки се насърчават да определят и прилагат национални политики за разпространението на научни публикации и за свободен достъп до тях, както и за управление на научноизследователски данни, по-специално чрез Европейския облак за отворена наука. В окончателния доклад за платформата на политиката за отворена наука³ сред елементите, които трябва да включва една споделена научноизследователска система за иновации, са посочени повишаването на осведомеността за стойността на ИС и управлението на активите в областта на ИС. В заключенията на Съвета от 10 юни 2022 г. относно оценка на научните изследвания и прилагане на отворената наука се предлага при развитието на системите за оценка на научните изследвания в Европа да се изисква да се взема под внимание оползотворяването на знанията.

¹ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 15).

² Препоръка (ЕС) 2018/790 на Комисията от 25 април 2018 година относно достъпа до научна информация и нейното съхранение (ОВ L 134, 31.5.2018 г., стр. 12).

³ Европейска комисия, Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“, Mendez, E., Progress on open science : towards a shared research knowledge system : final report of the open science policy platform (Напредък по отношение на отворената наука: към система за споделени знания в областта на научните изследвания – окончателен доклад за платформата на политиката за отворена наука), Lawrence, R.(редактор), Служба за публикации, 2020 г.

- (10) В съобщението на Комисията от 19 февруари 2020 г., озаглавено „Европейска стратегия за данните“ се настоява публичният сектор и предприятията да използват възможността, предоставена от данните, за социалното и икономическото благо, и се счита, че този информационен потенциал следва да бъде поставен в услуга на отговора на нуждите на отделните граждани и по този начин да се създаде стойност за икономиката и обществото. Основаните на данни иновации могат да донесат огромни ползи на гражданите, например посредством подобрена персонализирана медицина, нова мобилност, а също така посредством приноса си към Европейския зелен пакт.
- (11) В съобщението на Комисията от 29 април 2021 г., озаглавено „По-добро регулиране: обединяване на силите за по-добро законотворчество“, се подчертава, че научните доказателства са един от основните елементи на по-доброто регулиране, който е от жизненоважно значение за точното описание на проблема, истинско разбиране на причинно-следствените връзки, а следователно и интервенционната логика, както и за оценка на въздействието. За висококачествените изследвания е необходимо време, затова, за да се гарантира наличието на съответни доказателства, когато са потребни, е необходимо нуждите от доказателства да се предвиждат и координират по-добре. Това означава също и по-добро мобилизиране и ангажиране на научноизследователската общност в регулаторния процес.

- (12) Насърчаването на общоприложими умения, като например предприемачество, творчество, критично мислене и гражданска ангажираност са сред целите на съобщенията на Комисията относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г., относно европейската стратегия за университетите и относно европейската програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост. Със стратегическата рамка на европейското пространство за образование (ЕПО) се насърчава сътрудничеството и взаимното обучение между държавите членки и ключовите заинтересовани страни, например под формата на работни групи.
- (13) Екосистемата за НИИ се е променила значително от Препоръка 2008/416/ЕО, която беше насочена главно към публичните научноизследователски организации¹. Необходима е актуализация, която да бъде насочена към максималното оползотворяването на всички активи от знания, генерирани от различни видове участници в една динамична екосистема за НИИ. Следва да се преодолеят нови предизвикателства и развития, като например все по-сложните вериги за създаване на стойност в областта на знанията, новите пазарни възможности, създадени от нововъзникващите технологии, новите форми на сътрудничество между промишлеността и академичните среди и между публичния сектор и академичните среди, участието на гражданите, както и чуждестранната намеса в НИИ и реципрочността при управлението на интелектуалните активи в контекста на международното сътрудничество в областта на НИИ.

¹ Терминът „публична научноизследователска организация“ включва както специализирани организации за технологични изследвания, така и висши училища, които се занимават с дейности в областта на научните изследвания и технологичното развитие и научноизследователското обучение (RDT) със значителна финансова подкрепа от публични и квазипублични (например благотворителни и нестопански).

- (14) Разнообразието от канали и инструменти за оползотворяване на знанията¹ следва да бъде отразено, за да се обърне внимание на устойчивостта, социалните предизвикателства и други приоритети на секторната политика, и да се насърчи мултидисциплинарното сътрудничество, не само в традиционната сфера на трансфера на знания в технологичните области, но и като се включат дисциплини като социални науки, хуманитарни науки и изкуства, чрез разглеждане на взаимовръзките между политиките в социалната, екологичната и икономическата сфера.
- (15) Целта на ръководните принципи за оползотворяването на знанията следва да бъде приемането на обща позиция по отношение на мерките и политическите инициативи за подобряване на оползотворяването на знанията в Съюза, по-специално чрез: а) разширяване на обхвата на участниците и дейностите в сравнение с Препоръка 2008/416/ЕО; б) поставяне на акцент върху цялата екосистема за НИИ и нейните връзки, върху съвместното създаване между участниците и върху създаването на обществена стойност; в) разширяване на техния обхват с цел включване на управлението на интелектуалните активи и подчертаване на значението на развитието на предприемаческа култура, практики и умения; и г) подчертаване на новите потребности от увеличаване на въздействието на НИИ, като например справяне с нови и трайни предизвикателства в областта на политиката, засилване на ангажираността на гражданите и споделяне на най-добри практики между различните участници в областта на НИИ.

¹ Европейска комисия, Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“, Research & innovation valorisation channels and tools : boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions (Канали и инструменти за оползотворяване на научните изследвания и иновациите: ускоряване на превръщането на знанията в нови устойчиви решения), Служба за публикации, 2020 г.

- (16) Основните понятия в ръководните принципи за оползотворяването на знанията следва да бъдат определени, както следва:

„Оползотворяване на знанията“ е процес на създаване въз основа на знания на социална и икономическа стойност чрез свързване на различни области и сектори и превръщането на данни, ноу-хау и резултати от научни изследвания в устойчиви продукти, услуги, решения и основани на знания политики, които облагодетелстват обществото. Акцентирането върху оползотворяването на знанията налага да се разшири обхватът на Препоръка 2008/416/ЕО, така че да се включи цялата екосистема за НИИ и все по-разнообразните участници в нея.

Оползотворяването на знанията представлява смяна на парадигмата, при която се въвеждат нови аспекти, които ще създадат максимална стойност от съществуващи и бъдещи НИИ и от активи от знания, включително латентни знания, като латентни знания са всички знания, които не могат да бъдат кодифицирани и предадени като информация чрез документация, академични трудове, лекции, конференции или други комуникационни канали. Подобни знания се предават по-ефективно сред лица с общ социален контекст и физическа близост¹. Оползотворяването на знанията ще доведе до ползи за изготвянето на политики и до нови начини за наблюдение и оценка на НИИ чрез разработването на показатели и инструменти за измерване. То ще се отрази на финансирането на НИИ и ще добави стойност към науката и научните изследвания и резултатите от тях. За оползотворяването на знанията е необходимо да се привлекат участниците в екосистемата за НИИ и ползвателите/бенефициерите на знания и иновации, като се поставя специално ударение върху използването, повторното използване и взаимното обогатяване със знания в различните сектори в полза на обществото. В този контекст оползотворяването на знанията представлява по-широко понятие от разпространението, което включва оповестяване и достъпност на знанията и резултатите. И накрая, оползотворяването на знанията се очаква да допринесе за изпълнението на целите за устойчиво развитие Организацията на обединените нации² и Европейския зелен пакт.

¹ Доклад на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) „Global Competition for Talent: Mobility of the Highly Skilled“ (Световна надпревара за таланти: мобилност на висококвалифицирани работници).

² Резолюция на Организацията на обединените нации, приета от Общото събрание на 25 септември 2015 г., „Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development“ (Да преобразим света: програма за устойчиво развитие до 2030 година) (A/RES/70/1).

„Интелектуални активи“ се счита, че обхващат всички резултати, услуги или продукти, генерирани от която и да е дейност в областта на НИИ като патенти, авторски права, търговски марки, публикации, данни, ноу-хау, прототипи, процеси, практики, технологии, изобретения, софтуер или бизнес модели. Разширяването на обхвата от тесен акцент върху управлението и защитата на правата върху ИС също ще разшири възможностите за създаване на стойност. За извличането на пълната стойност на интелектуалните активи, генерирани от дейности за НИИ, е необходимо организациите, извършващи дейности за НИИ, да управляват интелектуалните активи в широкия смисъл на думата — както тези, за които може да се осигури правна защита, като например патенти, авторски права и търговски марки), така и други интелектуални активи, които могат да бъдат използвани в дейности по оползотворяване. Това налага разработването на стратегии за управление и насърчаване на специфични и общоприложими умения за използване на пълната стойност на генерираните интелектуални активи. Ефикасното управление на интелектуалните активи е от съществено значение за оползотворяването на знанията.

- (17) Възприемането на откритостта като принцип благоприятства създаването на стойност, а използването на инструменти за управление на интелектуални активи може да доведе до по-добро използване на резултатите, да допринесе положително за иновациите и да увеличи общата добавена стойност на научните резултати¹. При зачитане на правилата на ИС, по отношение на принципа „отворен във възможно най-голяма степен и ограничен, доколкото е необходимо“ е важно да се осъзнае, че както при отворената наука, така и при отворените иновации, като основна предпоставка за последните е процесът на иновации да се отвори за всички активни участници, така че знанията да могат да се разпространяват по-свободно и да се превръщат в продукти и услуги, които създават нови пазари, като се насърчава по-развита култура на предприемачество², и като се използват и прилагат инструментите за управление на интелектуални активи. Разумното използване на резултатите от научни изследвания за създаване на социално-икономически ползи също ще има принос към общата стойност и значение на научните изследвания за обществото.

¹ Европейска комисия, Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации, Open science and intellectual property rights: How can they better interact? : state of the art and reflections (Отворена наука и права на интелектуална собственост: как могат да взаимодействат по-успешно? Актуално състояние и отражения: резюме, Служба за публикации, 2022 г.

² Европейска комисия, Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“, Open innovation, open science, open to the world : a vision for Europe, (Отворени иновации, отворена наука, отвореност към света: визия за Европа), Служба за публикации, 2016 г., стр. 13.

- (18) Предприемаческите практики, процеси, компетентности и умения, както и тези, които улесняват ангажирането на гражданите, гражданското общество и създателите на политики, са необходими компоненти на успешните инициативи за оползотворяване на знанията. Превръщането на знанията в нова стойност, независимо дали става въпрос за поетапни или за революционни иновации, основаното на доказателства създаване на политики или гражданско благосъстояние изисква проактивни/предприемачески нагласи, практики или култури, или такива за съвместна работа/междусекторно участие, съчетани с предприемачески усилия на някои или всички етапи от процеса на оползотворяване. По този начин процесът на оползотворяване може да вдъхнови корекции в образователните системи и професионалното развитие на изследователите с цел да се полагат по-добри грижи за уменията, компетентностите и поведението, които биха довели до по-високо равнище на творчество и създаване на обществена стойност. Поради това разработването и използването на предприемачески подходи и подходи, основани на разнообразието и ориентирани към ангажираност/сътрудничество, е от съществено значение за ефективността на оползотворяването.

- (19) Предприемаческите процеси и методи са основани на експериментални открития и съвместно създадени действия, които надхвърлят организационните граници и включват много допълващи се компетентности. В този контекст предприемаческият процес се разглежда като основан на открития метод за справяне с предизвикателствата и възможностите, свързани с пазара и обществото, чрез експериментално разработване и използване на интелектуални активи за създаване на нови и полезни стойности (иновации) за дадена група от заинтересовани страни. За такива процеси и методи се изискват необходимите социално-предприемачески умения и способности, за да се улесни разпространението на социални знания извън търговската реализация. Използването на мрежи, средства и инструменти за отворен метод на координация от ЕНП, както и на стратегическата рамка на ЕПО ще стимулира оползотворяването на знанията и развитието на свързани умения.
- (20) Поради това ръководните принципи следва да обхващат разработването, използването и управлението на предприемачески практики, процеси и умения на всички равнища на обществото в частния и публичния сектор, участващи в оползотворяването на знанията. Поради този нов обхват от създателите на политики се изисква да съгласуват съответно целите на своите политики и да въведат нови подходи, необходими за оползотворяване на знанията. Тези ръководни принципи имат за цел да помогнат на създателите на политики в държавите членки да изпълнят тези изисквания.

- (21) Ето защо ръководните принципи в настоящата препоръка следва да се отнасят до инициативи на политиката, насочени към всички категории действащи лица в екосистеми, участващи в дейности за НИИ, като например:
- академични среди, университети и други висши училища, научноизследователски, иновационни и технологични организации и други публични научноизследователски организации, академии и научни общества и междуправителствени инициативи и мрежи като Eureka;
 - организации на гражданското общество, включително граждански и неправителствени организации;
 - частни инвеститори и финансиращи и инвестиционни организации, включително фондации и благотворителни организации;
 - физически лица, например новатори, предприемачи, изследователи, учени, учители и студенти;
 - промишленост, включително малки и средни предприятия (МСП), стартиращи предприятия, обособени нови предприятия, развиващи се предприятия и социални предприятия;
 - посредници, като например специалисти по трансфер на знания и технологии, бизнес инкубатори, научни паркове, иновационните центрове или клъстери на Съюза, национални и регионални иновационни центрове или клъстери, експерти по ИС, консултанти и специалисти по подпомагане на иновациите, екипи за научна комуникация и ангажиране с политики, организации за знания за политики/научни консултации и специалисти по ангажиране на гражданите;

- национални, регионални и местни органи и създатели на политики;
- частни научноизследователски организации; публични и частни доставчици на услуги като болници, доставчици на обществен транспорт и доставчици на енергия;
- научноизследователски инфраструктури, технологични инфраструктури и други съоръжения и мрежи, подпомагащи дейности в областта на НИИ;
- органи за стандартизация.

(22) Ръководните принципи следва да бъдат формулирани така, че да са приложими по отношение на всички или повечето от категориите, посочени в съображение 21. Прилагането на ръководните принципи следва да бъде адаптирано към целевите участници чрез кодекси на добрите практики, а именно кодекс на добрите практики за интелигентно използване на ИС и кодекс на добрите практики за изследователи по отношение на стандартизацията. Ако е необходимо, други имащи отношение документи от кодекса за добрите практики могат да бъдат създадени съвместно със заинтересованите страни.

(23) Ръководните принципи не следва да имат задължителен характер. При прилагането им следва да се спазва международното право, правото на Съюза и националното право и те следва да бъдат взети предвид в усилията за постигане на правна рамка на Съюза, която е благоприятна за оползотворяването на знанията. Ръководните принципи следва да се прилагат с оглед на възможно най-широката обществена употреба, включително принос към устойчивото общество в съответствие с насоките на Съюза за справяне с чуждестранна намеса в НИИ¹. Когато е възможно и в зависимост от контекста, при дейностите по оползотворяване на знанията освен традиционните съображения за печалба следва да се вземат предвид нуждите на обществото и ползите за него. Пример за това е социално отговорното лицензиране, при което лицензирането на интелектуални активи следва да гарантира, че ценообразуването на крайните продукти и услуги не нарушава достъпността. Ръководните принципи следва да се съсредоточат върху максималното увеличаване на стойността на инвестициите в НИИ отвъд традиционния трансфер на знания и върху включването на всички участници в екосистемата за НИИ.

¹ Европейска комисия, Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“, Tackling R&I foreign interference : staff working document (Справяне с чуждестранната намеса в НИИ: работен документ на службите на Комисията), Служба за публикации, 2022 г.

- (24) Оползотворяването на знанията е сложен процес, който изисква значителни ресурси, за да се гарантира, че в Съюза се развива и поддържа необходимият набор от умения и капацитет, чийто мащаб да може да бъде увеличен. Необходимо е да се продължат и увеличат инвестициите в развитието на специалисти и посредници в областта на трансфера на знания, които да действат като посредници между съответните участници в НИИ. Особено важно е да се насърчават МСП да участват чрез силни национални и регионални иновационни екосистеми. Освен това следва да се насърчава проактивността в стартиращи и разрастващи се предприятия от всякакъв мащаб, а промишлените партньори следва да бъдат убедени да бъдат отворени за поемане на рискове.

ПРЕПОРЪЧВА:

държавите членки и Европейската комисия да прилагат следните ръководни принципи за оползотворяване на знанията:

1. Оползотворяване на знанията в политиката в областта на научните изследвания и иновациите
 - а) Гарантиране на наличието на съюзни, национални и регионални структури за подкрепа, които да помогнат на организациите да се запознаят с обхвата на настоящата препоръка за оползотворяване на знанията, оценяване на последиците от нея за тях, по целесъобразност мобилизиране на финансови и нефинансови ресурси за прилагането на настоящата препоръка на практика и разработване на необходимите стратегии и практики за нейното прилагане и популяризиране.
 - б) Гарантиране, че политиките и практиките за създаване на стойност се определят, прилагат, споделят и публикуват на съответното организационно равнище.
 - в) Гарантиране, че при публично финансираните дейности за НИИ се разглеждат възможно най-широката обществена употреба и оползотворяването на интелектуалните активи, генерирани от дейности за НИИ, като същевременно се отчитат въпросите, свързани със суверенитета, и се включват всички участници в екосистемата.
 - г) Укрепване на структурите, процесите и практиките при използването на резултатите от научните изследвания и научните знания за изработване и прилагане на публични политики и за разработване и преразглеждане на стандарти.

- д) Насърчаване на равенството, многообразието и приобщаването, както и недопускане на предубеждения по отношение на пола в целите и дейностите, свързани с оползотворяване на знанията, както и лицата, участващи в тези дейности, например чрез разнообразни изследователски екипи и съдържание в областта на НИИ, което отразява перспективите, поведението и нуждите на различни групи в обществото.

2. Умения и способности

- а) Насърчаване на развитието на компетентностите, уменията и способностите, необходими за подпомагане на операции за оползотворяване на знанията, включващи всички заинтересовани страни — от студенти, изследователи и изобретатели до предприемачи и професионални посредници, както и от ползватели на знания до създатели на политики.
- б) Гарантиране, че между академичните среди, промишлеността и публичния сектор са създадени схеми за мобилност с цел улесняване на развитието на умения и взаимното обогатяване с компетентности, култура и практики, също и като процес на учене през целия живот, сред участниците в оползотворяването на знанията на равнище на Съюза, национално и регионално равнище;
- в) Гарантиране на признаването на латентните знания на лицата, генериращи интелектуалните активи, като един от елементите на процеса на оползотворяване. Важно е да се насърчават подходи на приобщаващо сътрудничество, които правят възможно включването на таланти, умения и латентни знания в иновациите и оползотворяването.

- г) Насърчаване и улесняване на мултидисциплинарни и междудисциплинарни сътрудничества, които надхвърлят технологичните области и включват дисциплини като социални науки, хуманитарни науки и изкуства, както и подходи на съвместно създаване.

3. Система от стимули

- а) Разработване и установяване на подходяща и справедлива система от стимули за всички участници в екосистемата за НИИ, по-специално за изследователите, новаторите, студентите и персонала на университетите и публичните научноизследователски организации, за да могат те да изучават, прилагат и практикуват оползотворяване на знанията, както и да привличат и задържат таланти.
- б) Предвиждане на мерки за бизнеса, по-специално МСП, гражданското общество, гражданите, крайните ползватели и публичните органи да бъдат активни партньори в съвместното създаване на иновации с добавена стойност, като по този начин се подобряват достъпът до знания и тяхното използване, увеличава се придобиването на умения и се насърчава съвместното експериментиране.
- в) Насърчаване, подпомагане и стимулиране на организациите, които предприемат оползотворяване на знания, да събират, споделят и използват показатели, които подобряват обучението и резултатите на участниците в оползотворяването на знанията в Съюза.

4. Управление на интелектуални активи

- а) Гарантиране, че политиките и практиките за управление на интелектуалните активи се определят, прилагат, споделят, популяризират и насърчават във всички организации, участващи в оползотворяването на знанията.
- б) Повишаване на осведомеността сред университетите, организациите за научни изследвания, публичните органи и предприятията относно значението на управлението на интелектуалните активи в международна среда, като същевременно се отчитат въпросите, свързани със суверенитета.
- в) Гарантиране, че интелектуалните активи, разработени чрез публично финансирани дейности за НИИ в Съюза, се управляват и контролират по начин, по който да се отчитат и увеличават в максимална степен социално-икономическите ползи, включително приносът към устойчивостта за Съюза като цяло.
- г) Повишаване на осведомеността за практики и инструменти за управление на интелектуални активи в отворената наука, както и в отворените иновации, и внедряването им с цел улесняване на използването на резултати и данни за иновациите.
- д) Повишаване на ефективното управление на интелектуалните активи, например чрез подпомагане на активното създаване на портфейл и чрез насърчаване на платформи, свързващи предлагането и търсенето на интелектуални активи, за да се увеличи в максимална степен създаването на стойност за всички участници.

5. Уместност при схемите за публично финансиране
- а) Обмисляне на начини за укрепване на прилагането на принципите за оползотворяване на знанията в рамките на публично финансираните научни изследвания.
 - б) Обмисляне на специфични схеми за финансиране, които да допълват финансирането на научните изследвания, за да се гарантира, че оползотворяването на знанията се стимулира на ранен етап от научните изследвания, включително подкрепа за посредниците.
6. Взаимно обучение
- а) Насърчаване и подпомагане на националните и трансграничните процеси и практики за взаимно обучение с цел разпространение и насърчаване на обмена на най-добри практики¹, казуси, модели за подражание и придобити знания, и за разработване на общи спецификации за оползотворяване на знанията.

¹ На платформата за оползотворяване на знанията на Европейската комисия е налично хранилище с примери за най-добри практики, което е постоянно отворено за подаване на нови примери за най-добри практики.

- б) извършване на сравнителен анализ на успешни организации, екосистеми и инициативи за оползотворяване на знанията с цел разработване и популяризиране на общи концепции, модели и стимули, които да служат като ръководство за оценка и прилагане на управлението и процесите за оползотворяване на знанията. Използване и на експертния опит, мрежите и придобитите знания от съответните организации, като например Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, Европейското патентно ведомство, мрежата Enterprise Europe, Европейския институт за иновации и технологии и техните общности за знания и иновации, както и други международни, европейски, национални или регионални организации.
- в) насърчаване на университетите и публичните научноизследователски организации да обединяват своите ресурси, опит, данни и инфраструктура в различни дисциплини, държави и региони, за да се популяризират повече практики за взаимно обучение.

7. Показатели, мониторинг и оценка

- а) Насърчаване на съвместните усилия за приемане на общи, съгласувани определения, показатели и индикатори, обхващащи разнообразието от канали за оползотворяване, които да спомогнат за подобряване на резултатите на Съюза при оползотворяването на знанията, като се вземат предвид контекстуалните различия между държавите членки и участниците в процеса на оползотворяване на знанията и спецификите на различните сектори.

- б) Гарантиране, че практиките за мониторинг и оценка, използвани за оценка на дейностите по оползотворяване на знанията, са съгласувани с по-широката рамка за мониторинг на ЕНП и свеждат до минимум административната тежест за държавите членки и заинтересованите страни, като същевременно развиват полезни взаимодействия с други релевантни действия на политиката за ЕНП.

Препоръка 2008/416/ЕО се заменя с настоящата препоръка.

Съставено в ... на

За Съвета

Председател
